



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-74(4)/09

Warszawa, 3 czerwca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1809).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Pracy i Polityki Społecznej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu

wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk 1809)

I. Projektowane zmiany

Zmiany zaproponowane w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk 1809), sprowadzają się do utrzymania do 2011 r., zasad wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, które obowiązywały do 31 grudnia 2008 r.

Rozwiązania projektowanej ustawy mają dotyczyć urodzonych tzn. po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r.:

- kobiet - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli mają co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli mają co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz zostały uznane za całkowicie niezdolne do pracy,
- mężczyzn - po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli mają co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli mają co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz zostali uznani za całkowicie niezdolnych do pracy,
- pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w tym kolejarzy, którzy wymagane warunki stażowe oraz obniżony wiek osiągną do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie przepisów Karty Nauczyciela,
- osób ubezpieczonych z tytułu działalności twórczej lub artystycznej,
- niektórych osób, które spełniły warunki do emerytury górniczej.

II. Uwarunkowania ogólne

Funkcjonujący przed 1999 r. system emerytalny nie spełniał kryterium racjonalności i nie przystawał do zasad gospodarki rynkowej, przede wszystkim ze względu na zbyt słaby związek między indywidualną aktywnością i przezornością ubezpieczonych, a poziomem świadczenia. W wyniku zmian gospodarczych i demograficznych system emerytalny okazał się nieefektywny. Jego utrzymanie w niezmienionym kształcie prowadziłoby do załamania finansów publicznych lub istotnego zmniejszenia wysokości świadczeń.

Wzrastający od wielu lat średni czas trwania życia powoduje, że wydłuża się jednocześnie okres pobierania emerytur i rent. Skutkuje to stałym zwiększaniem wydatków na emerytury i renty przy zachowaniu takiego samego, wymaganego do otrzymania świadczenia, stażu ubezpieczeniowego oraz takiej samej wysokości składki. W wyniku tego proporcja płaconych składek do otrzymywanych świadczeń stale zmniejsza się.

Zgodnie z przyjętymi przez Sejm RP w 1998 r. ustawami: z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.) oraz z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), wprowadzono zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, płacących jednakową składkę na ubezpieczenie emerytalne. Respektowanie tej zasady wymagało ujednoczenia warunków przyznawania i obliczania świadczeń. W wyniku reformy systemu ubezpieczeń społecznych ulega stopniowej likwidacji możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę. W powszechnym systemie emerytalnym przyjęto założenie, iż uprawnienia emerytalne wszystkich ubezpieczonych, którzy płacili taką samą składkę, będą takie same. Wszelkie dodatkowe uprawnienia będą finansowane z innych źródeł niż powszechna składka na ubezpieczenie emerytalne, a także będą regulowane w odrębnym trybie. Dla osób pracujących w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przewidziano system emerytur pomostowych, który respektuje te zasady.

Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656) stanowi realizację zapowiedzi zawartej w ustawie o emeryturach i rentach z FUS w momencie wprowadzania reformy systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce. Przepis art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi, że:

„Art. 24. 1. Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

2. Dla ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, z wyjątkiem ubezpieczonych mających prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 32, 33, 39, 40, 46, 50, 50a i 50e, 184 oraz w art. 88 ustawy, o której mowa w art. 150, zostaną ustanowione emerytury pomostowe.

Za. Ubezpieczonym spełniającym warunki określone w art. 50a lub 50e przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku i okresów pracy lub okresu pracy, określonych w tych przepisach.

3. Zasady, warunki i tryb ustanawiania emerytur, o których mowa w ust. 2, określi odrębna ustawa."

Rozwiązania przedstawione w ustawie o emeryturach pomostowych mają zasadniczo charakter wygasający i stanowią formę wywiązania się państwa z zobowiązań podjętych wobec niektórych grup zawodowych. Równocześnie od kilku lat są kształtowane rozwiązania prawne uwzględniające współczesne standardy międzynarodowe. Zgodnie ze stanowiskiem Międzynarodowej Organizacji Pracy niedopuszczalne jest bowiem stosowanie obniżenia wieku emerytalnego zamiast profilaktyki zmierzającej do zapewnienia bezpiecznych warunków pracy.

Zmiany w możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej wprowadzane są stopniowo i są uzależnione od wieku ubezpieczonego oraz stażu pracy. Obecnie osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1949 r. mogą przechodzić na wcześniejsze emerytury według zasad obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 r. określonych przepisami rozdziału 2 w dziale II ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., mogą skorzystać z prawa do wcześniejszej emerytury, jeśli do końca 2008 r. spełniły określone warunki dotyczące wieku i stażu pracy oraz nie podpisały umowy z otwartym funduszem emerytalnym (OFE) lub złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa za pośrednictwem ZUS. Od 1 stycznia 2009 r. wcześniejsze zakończenie aktywności zawodowej jest możliwe jedynie zgodnie z zasadami określonymi w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz w przypadku górników.

Art. 184 ww. ustawy zapewnia osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę, jeżeli w dniu 1 stycznia 1999 r., osoby te spełniały wymagane warunki stażowe. Natomiast górnicy - przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy - Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 167, poz. 1397) - uzyskali prawo do górniczej emerytury

generalnie po ukończeniu 55 lat, a w szczególnych przypadkach – po ukończeniu 50 lat lub bez względu na wiek, jeżeli pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 25 lat.

Generalnie, osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r., które nie skorzystały z przepisów przejściowych ustawy o emeryturach i rentach z FUS, mogą przejść na emeryturę w wieku 60 lat – kobiety, albo 65 lat - mężczyźni.

Należy również zauważyć, że od siedmiu lat w Polsce występuje ubytek rzeczywistej ludności. Wskutek niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji zagranicznych liczba ludności Polski zmniejsza się. Zjawisku temu towarzyszy niekorzystna zmiana struktury demograficznej naszego społeczeństwa. Trwającemu od kilkunastu lat spadkowi dzietności towarzyszy wydłużanie się czasu trwania życia Polaków. Malejący przyrost naturalny i wzrastająca długość życia powodują starzenie się naszej ludności. Spada liczba osób w wieku produkcyjnym. Ich odsetek w populacji obniży się z 64 proc. w 2007 r. do 50,4 proc. w 2050 r., co przełoży się na znaczący wzrost współczynnika obciążenia demograficznego (z 56 osób w 2011 r. do 98 w 2050 r.). Zmiany te, o ile nie będzie towarzyszył im znaczący wzrost zatrudnienia (w szczególności osób starszych), bardzo szybko mogą doprowadzić do spadku liczby osób pracujących oraz dynamicznego wzrostu liczby osób korzystających z różnego typu świadczeń z systemu pomocy i zabezpieczenia społecznego. W efekcie będzie rosła presja na system podatkowy i finanse publiczne, co prowadzić może do wzrostu kosztów pracy, fiskalizmu i spadku potencjału gospodarczego.

Należy pamiętać, że te niekorzystne zmiany demograficzne wpływają bezpośrednio na sytuację w systemie ubezpieczenia społecznego. Pogarsza się relacja liczby osób opłacających składki na ubezpieczenie społeczne do liczby pobierających emerytury i renty, co wpływa na pogłębianie się deficytu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

System emerytalny został zmieniony z poszanowaniem zasady państwa prawa, ponieważ regulacje dotyczące wcześniejszej emerytury zachowano dla ubezpieczonych, których nie objął „nowy system emerytalny”, tj. dla osób urodzonych przed 1949 r.

Natomiast dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. wprowadzono okres przejściowy, w trakcie którego osoby te także mogły przejść na wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ale tylko wtedy, jeżeli wymagane warunki spełniły w ściśle określonym czasie i nie przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Obowiązujące obecnie przepisy są klarowne i racjonalnie uzasadnione, ponieważ prawo do wcześniejszej emerytury zachowały tylko te osoby urodzone po 1948 r., którym w dniu 1 stycznia 1999 r. brakowało jedynie kilku lat do spełnienia wymaganych warunków oraz te, które miały już pełny staż pracy wymagany do wcześniejszej emerytury.

Zmiana systemu emerytalnego miała na celu urzeczywistnienie prawa do zabezpieczenia społecznego w aktualnych warunkach demograficznych i gospodarczych. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 22 czerwca 1999 r. sygn. akt K 5/99 stwierdził, że „reforma systemu emerytalno-rentowego miała m.in. na celu ograniczenie uprawnień do wcześniejszej emerytury i ujednoczenie wieku emerytalnego. Miała więc ona charakter racjonalnie uzasadniony, według wyraźnie ustalonych kryteriów”. Z kolei w wyroku z dnia 4 stycznia 2000 r. sygn. akt K 18/99, Trybunał Konstytucyjny wyraził pogląd, że „przeprowadzana reforma systemu ubezpieczeń społecznych znajduje oparcie w wartościach i normach konstytucyjnych”, natomiast w wyroku z dnia 14 czerwca 2004 r. sygn. akt P 17/03 uznał „różnicowanie podmiotowe wedle kryterium urodzenia (...) za uzasadnione i proporcjonalne z punktu widzenia celu ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jakim było ewolucyjne kształtowanie emerytur”.

Trybunał Konstytucyjny podziela zatem opinię, że obowiązujące przepisy regulujące warunki nabywania uprawnień emerytalnych stanowią spójny, klarowny i racjonalny system.

W nowym systemie emerytalnym, w którym wszyscy ubezpieczeni płacą jednakową składkę emerytalną, nie ma miejsca na wcześniejsze emerytury w dotychczasowej formie. Obowiązujące obecnie przepisy określające warunki wymagane do wcześniejszej emerytury mogą obowiązywać tylko przez okres przejściowy – aż do całkowitego wygaszenia.

Tymczasem autorzy projektu zmierzają do tego, aby przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) określające warunki nabywania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze straciły w dużym stopniu swój przejściowy charakter.

Proponowany kierunek zmian jest sprzeczny z konstytucyjnym nakazem przestrzegania, przy tworzeniu nowych regulacji prawnych, zasady sprawiedliwości społecznej oraz dbałości o to, aby wszyscy byli równo traktowani przez władze publiczne.

III. Skutki finansowe projektowanych zmian zgodnie ze stanowiskiem Rządu

Szacunków skutków finansowych dokonano, przyjmując wielkości makroekonomiczne z ustawy budżetowej na 2009 r. Przyjęto, że wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów będzie większy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem o 0,2 punktu procentowego. Założenie to przyjęto na podstawie zakładanej w ustawie budżetowej na 2009 r. różnicy pomiędzy średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów (103,1%), a prognozowanym średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (102,9%).

Wskaźniki waloryzacji świadczeń przyjęto na najniższym poziomie, tzn. na poziomie wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zwiększonych o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Przy czym przy obliczaniu wskaźników waloryzacji świadczeń przyjęto, że sformułowanie „zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia” oznacza działanie dodania składnika, wynoszącego co najmniej 20% stopy realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia.

Szacunków dokonano przy założeniu utrzymania częstości przyznawania emerytur na poziomie zaobserwowanym w 2008 r. oraz przy założeniu, że osoby urodzone w latach 1949-1968 przechodzące na wcześniejszą emeryturę w latach 2009 – 2011 będą miały ją wyliczaną według starych zasad.

Przy szacunkach wykorzystano aktuarialny model prognostyczny *FUS07*, zbudowany w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Przy powyższych założeniach oszacowano, że przesunięcie terminu, do którego mają być spełnione warunki wymagane do uzyskania wcześniejszej emerytury dla osób urodzonych w latach 1949-1968 z dnia 31 grudnia 2008 r. na dzień 31 grudnia 2011 r. spowoduje zwiększenie wydatków na świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o następujące kwoty:

2009	2010	2011	2012
Szacunkowy wzrost wydatków FUS w <i>mld zł</i>			
2,1	6,2	10,5	12,5

W świetle powyższego należy uznać, że przedstawione w uzasadnieniu do poselskiego projektu ustawy założenie, zgodnie, z którym wydatki z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w latach 2009 – 2011 z tytułu wprowadzenia projektowanych rozwiązań ustawy nie ulegną zmianie, jest założeniem błędnym.

IV. Stanowisko Rządu

Z dniem 1 stycznia 2009 r. wszedł w życie ostatni etap realizowanej od dziesięciu lat reformy polskiego systemu emerytalno-rentowego. Jednym z generalnych założeń tej reformy, przyjętych jeszcze w 1998 r. i sformułowanych w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, było wprowadzenie jednolitego wieku emerytalnego (65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet). Rząd uważa, że przyjęta wówczas i zapisana jako norma ustawowa, zasada, że powszechny wiek emerytalny w Polsce wynosi odpowiednio: 65 i 60 lat jest w pełni uzasadniona. Przemawiają za tym dane demograficzne i gospodarcze.

Przedłużenie o kolejne 3 lata możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę przez kobiety i mężczyzn posiadających dłuższy staż pracy nie jest uzasadnione żadnymi przesłankami merytorycznymi. Przeciwnie, wprowadzenie takiego rozwiązania nie znajduje nie tylko uzasadnienia gospodarczego, ale wprowadzi poważny chaos w systemie emerytalno-rentowym. Od dnia 1 stycznia 2009 r. wszedł bowiem w życie nowy algorytm ustalania wysokości emerytur, określony w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Tymczasem wcześniejsze emerytury obliczane są według reguł dotychczasowych. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania spowoduje, że dwie osoby urodzone w tym samym czasie, posiadające takie same zarobki, będą miały różne emerytury – wyższą będzie miała osoba, która przejdzie wcześniej na emeryturę obliczoną wg starych zasad, a niższą ta, która pracowała dłużej, do powszechnego wieku emerytalnego i uzyska świadczenie obliczone wg nowych reguł. Takie rozwiązanie jest sprzeczne z zasadą sprawiedliwości społecznej.

W sytuacji, gdy Rząd przedstawił, a Parlament przyjął spójną koncepcję emerytur pomostowych, przyjęcie poselskiego projektu ustawy nie znajduje uzasadnienia. Osoby, pracujące w zawodach, branżach lub na stanowiskach, które w starym systemie uprawniały do wcześniejszej emerytury, zostały objęte rozwiązaniami ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Ustawa ta stanowi realizację zapowiedzi uczynionej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Celem ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych było wprowadzenie świadczenia pozwalającego na wcześniejsze wycofanie z rynku pracy niektórych osób, nie burząc logiki nowego systemu emerytalnego, w którym wysokość emerytury uzależniona jest od wysokości zgromadzonych składek i długości trwania życia w wieku emerytalnym. Utworzono system finansowany z odrębnego funduszu, oferujący świadczenia przejściowe – od wcześniejszego zakończenia pracy do ukończenia wieku emerytalnego. Powstanie Funduszu Emerytur Pomostowych pozwoli na przejrzyste wydzielenie kosztów finansowania wcześniejszej dezaktywizacji, a także - przez wprowadzenie częściowego finansowania ze strony pracodawców – obciąży częścią kosztów te sektory, gdzie powstają koszty związane z emeryturami pomostowymi, a nie wszystkich pracodawców, jak to było dotychczas. Emerytura pomostowa jest świadczeniem rekompensującym likwidację możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę przez osoby zatrudnione w warunkach szczególnych lub wykonujących prace o szczególnym charakterze.

Należy także podkreślić, że proponowana w art.2 poselskiego projektu ustawy, zmiana ust. 2a w art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) jest niezrozumiała. Projektowany przepis stanowi, że „nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, bez względu na wiek, w ciągu trzynastu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa”. Z brzmienia projektowanego przepisu wynika zatem, że nauczyciele, którzy przejdą na emeryturę na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, będą mieli prawo do tej emerytury tylko do dnia 31 grudnia 2011 r., a po tym terminie prawo to utracą.

Zakładając, że mamy do czynienia z oczywistą pomyłką i intencją projektodawców nie było pozbawianie tych nauczycieli prawa do emerytury, a jedynie ustanowienie możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela w ciągu trzynastu lat od dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. do dnia 31 grudnia 2011 r., należy podkreślić, że jest to rozwiązanie mniej korzystne, aniżeli obowiązujące w obecnym stanie prawnym. Zgodnie bowiem z aktualnym brzmieniem ust. 2a w art. 88 ustawy Karta Nauczyciela, nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r.,

a przed 1 stycznia 1969 r., którzy spełnili warunki do uzyskania emerytury określone w ust. 1 w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tj. do dnia 31 grudnia 2008 r.), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa, zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek także po dniu 31 grudnia 2011 r.

Reasumując, proponowane przedłużenie regulacji dotyczących wcześniejszych emerytur spowoduje, że zostanie zaprzepaszczona szansa na sukcesywne zmniejszanie dotacji z budżetu państwa do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie powinno się wprowadzać regulacji prowadzących do wzrostu liczby osób pobierających wcześniejsze emerytury, zwiększających obciążenia ponoszone przez ogół ubezpieczonych niekorzystających z takich uprawnień i budżet państwa dotujący Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i nieuwzględniających zarazem ścisłego związku systemu ubezpieczeń społecznych z ogólną sytuacją gospodarczą państwa.

Projektowana ustawa jest niezgodna z ustawą budżetową państwa na 2009 r. Wprowadzając poważne obciążenia finansowe dla budżetu, nie wskazuje możliwych oszczędności, z których dodatkowe wydatki mogłyby być pokryte.

Projekt ustawy stawia pod znakiem zapytania możliwość prowadzenia przez Rząd bardziej elastycznej polityki w kwestiach społecznych. Dodatkowe koszty będą utrudniały w przyszłości bardziej znaczące podwyższenie najniższych świadczeń emerytalno-rentowych.

* * *

Mając na uwadze przedstawioną argumentację, Rada Ministrów zwraca się do Wysokiej Izby o odrzucenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk 1809).